

Antoni Maria Portalupi

[nauczyciel](#)

[teatyn](#), [guwerner](#), [królewski spowiednik](#)

Ur. 0.0.1713,

Zm. 0.0.1791, Warszawa

Dane rodziców

Brak danych.

Wychowanie i wykształcenie

Wykształcenie uzyskał w [Italii](#).

Etapy kariery dot. edukacji

Z pochodzenia Włoch, jeden z pierwszych w Polsce krzewicieli filozofii recentiorum. Przybył z [Rzymu](#) i osiadł w [Warszawie](#) w roku 1740. Związał się z otwartym w 1737 roku przy ulicy Długiej 8/10 [warszawskim kolegium szlacheckim teatynów](#). Objął stanowisko profesora [wymowy](#), [nauk filozoficznych](#) i [matematycznych](#), a później [superiora](#). Jako wykładowca tej placówki zerwał definitywnie z filozofią scholastyczną, rozpowszechniał natomiast przede wszystkim poglądy filozoficzne Christiana Wolffa. Ceniony w kręgach arystokratycznych jako wytrawny, o nieskazitelnych manierach pedagog, podniósł wysoko poziom [warszawskiego kolegium](#).

W 1778 roku przemierzający Rzeczpospolitą szwajcarski matematyk i astronom Johann Bernoulli podkreślał wysoką jakość nauczania w [kolegium teatynów](#), co przypisywał zasługom „słynnego ojca Portalupiego”. Ten „despotyczny” – według niektórych opinii – [superior](#) (od około 1750 roku przez 25 lat) zgromadzenia wielką wagę przywiązywał do doboru kadry profesorskiej. Starał się o usunięcie „niedbałych i burzliwych księży” oraz zastąpienie ich „zdatnymi”, sprowadzonymi ze [Lwowa](#).

W roku 1754 w charakterze wychowawcy towarzyszył młodemu [Michałowi Jerzemu Poniatowskiemu](#) w [podróży](#) do [Italii](#).

Fakty z życia osobistego

Był kapelanem nadwornym Augusta III, brał udział w różnych przedsięwzięciach inicjowanych przez Załuskich, np. konkursach literackich (jako juror). Popierał elekcję wychowanka [teatynów](#), [Stanisława Augusta Poniatowskiego](#), był stałym uczestnikiem „obiadów czwartkowych”, a od 1774 roku królewskim spowiednikiem.

Żył w [XVIII wieku](#).

Bibliografia

Podmiotowa

1. *Wiadomość o edukacji młodzi szlacheckiej w Collegium Warszawskim XX. Theatynow*, Warszawa [?], [1737?].
2. *Collegii Varsaviensis apud Clericos Regulares instituti brevis notitia*, Varsaviae, Typis S.R.M. Collegij Societatis Jesu.

Przedmiotowa

1. I. Stasiewicz, *Portralupi Antoni Maria*, Filozofia w Polsce. Słownik pisarzy, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk, 1971.
2. K. Puchowski, *Edukacja „losem urodzenia wyznaczonych” w warszawskim kolegium teatynów (1737–1785)*, Między Barokiem a Oświeceniem, Sarmacki konterfekt, S. Achremczyk, Olsztyn, 2002.